

SIKIYÖNETİM KANUN TASARISI ANAYASA'YA AYKIRIDIR

Basın açıklaması, 8 Mayıs 1971.

1940 tarihini taşıyan mevcut sıkıyönetim kanunu 1961 anayasamızın birçok hükümleri ile çelişmekte ve bu sebeple anayasaya uygun demokratik nitelikte yeni bir sıkıyönetim kanununun çıkarılması gerekmektedir.

Ancak, halen parlamentoda görüşülmekte bulunan tasarı bu amaca hizmet etmek şöyle dursun, aksine, daha geri ve anayasaya aykırı adımlar atmaya yöneliktir.

Tasarı, genel havası itibariyle anayasanın ve demokrasi anlayışının özüne ters düştüğü gibi, ayrıca anayasaya açıkça aykırı hükümler de taşımaktadır. Örneğin, anayasanın 30uncu maddesi gözaltına alınanların 24 saat içinde hakim önüne çıkarılmasını ön gördüğü halde, tasarıda bu süre 15 güne çıkarılmaktadır. Yine sıkıyönetim komutanlığına matbaa kapatma imkânının verilmesi anayasanın 23. maddesi ile çelişmektedir.

Bu nitelikleri itibariyle, anayasa çizgisi gerisindeki her tasarı gibi sıkıyönetim tasarısı da anarşiyi önlemek değil, fakat baskıcı iktidarlara temel hak ve özgürlükleri yok etmek için yeni imkânlar vermek sonucu doğuracaktır.

Anayasaya ve demokrasiye bağlı kalmanın temel şartı olarak, tasarının demokratik hakları, işçi ve emekçi sınıfların haklarını zedelemeyen bir anlayışla yeni baştan ele alınması gerekir.

Anayasa sıkıyönetimin ilanını ülkede üç belirli hâlin meydana gelmesi şartına bağlamıştır. Böyle olduğuna göre, ilan edilen bir sıkıyönetim, hükümetin kararında belirtilen ve TBMM' ince de onaylanan gerekçe ile bağlıdır. Bir başka deyimle, sıkıyönetimin yapacağı işlem ve uygulamalar bu gerekçenin sınırları içinde kalmak, bunun dışındaki konulara taşmamak zorundadır. Bu hususu tasrih ve teyit eden bir madde yeni sıkıyönetim kanununa konulmalıdır. Ayrıca hangi davaların sıkıyönetim mahkemelerinde görüleceği teminatlı hâkimlerden oluşan yargı organlarınınca tespit edilmeli, her türlü düşünce özgürlüğünün ve bu arada bilim ve eğitim özgürlüğünün yanlış uygulamalarla çiğnenmesini kesin olarak engelleyen hükümler tasarıda yer almalıdır.

Türkiye İşçi Partisi, anayasaya aykırı nitelikteki tasarıya karşı demokratik mücadelesini sürdürecektir ve tasarının bu şekliyle kanunlaşması halinde derhal Anayasa Mahkemesine başvuracaktır.

Tarih Vakfı TİP Arşivi